

Hospodaření římskokatolické církve v roce 2020 Představení církevního školství

Praha, 25.10.2021

Pandemie připravila katolickou církev o stovky milionů korun, výdaje na služby pro veřejnost přesto udržela

P. ThLic. Ing. Stanislav Příbyl, ThD. CSsR
generální sekretář České biskupské konference

„Církev není podnikatelský záměr. Naším cílem je hospodařit jako firma, ale žít jako komunita.“

Mons. Ing. Mgr. Pavel Konzbul, Dr.
pomocný biskup a generální vikář brněnské diecéze

„Jak říká papež František, církev by měla být jako 'polní nemocnice'. Abychom mohli pomáhat potřebným, musíme na to mít.“

RNDr. Karel Matyska, CSc.

ekonomický poradce České biskupské konference

„Podnikání umožňuje financovat služby církve pro věřící i širokou veřejnost. Dlouhodobé investice začínají přinášet zisk. Diverzifikace hospodářských činností pomáhá udržitelnosti a stabilitě.“

ZISK Z HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI DÁVÁME NA HLAVNÍ ČINNOST (SLUŽBY CÍRKVE PRO VĚŘÍCÍ I ŠIROKOU VEŘEJNOST)

Hospodářský výsledek

- Zisk z vedlejší (hospodářské) činnosti pokryje vyšší výdaje na hlavní činnost (služby církve pro věřící i širokou veřejnost).
- I přes úbytek státního příspěvku jsme v plusu. Zásahu na tom má zhodnocení investic a hospodaření v lesích.

Hospodářský výsledek celkem + 376 mil (meziročně + 347 mil.)

EBITDA celkem + 866 mil (meziročně + 271 mil.)

Hospodářský výsledek

	Hlavní činnost (služby církve pro veřejnost) 2020	Rozdíl oproti 2019	Vedlejší (hospodářská) činnost 2020	Rozdíl oproti 2019
Výnosy	2.749 mil.	- 143 mil	4.853 mil	+ 1.088 mil
Náklady	3.308 mil	+ 131 mil (snížení)	3.919 mil	- 729 mil (zvýšení)
EBITDA	- 360 mil	- 18 mil.	1.225 mil	+ 289 mil.
Hospodářský výsledek	- 558 mil	- 12 mil	+ 934 mil	+ 359 mil

Příjmy diecézí

- Dary, sbírky 751 mil. korun / - 6,6 % / - 53 mil.
 - z toho kostelní sb. 336 mil./ - 192 mil. / -36 %
- Dotace provozní 909 mil. korun / - 81 mil. / - 9 %
 - čerpání z různých zdrojů, kofinancování apod.
- Státní příspěvek 670 mil. / -6,25 % / - 44 mil.
- Roční splátka náhrady 1.375 mil. / + 28 mil. / + 2,1%
- Hospodářská činnost (tržby za vlastní výkony) 2.803 mil / + 141 mil. / + 5,3 %

Výdaje řeholních společenství nejsou zahrnuty.

Výdaje diecézí

- Osobní náklady 959 mil. / snížení 10 mil / -1,1%
- Opravy kostelů, klášterů a dalších církevních staveb 1.416 mil. / snížení - 127 mil / - 8,2 %
- Školství 132 mil. / zvýšení 27 mil / + 25 %
- Sociální a zdravotní projekty 68 mil. / snížení 19 mil. / - 22,5 %
- Kultura 35 mil. / zvýšení 11 mil. / + 44 %
- Pastore (křty, svatby, pohřby, nemocnice, ...) 720 mil. / zvýšení + 9 mil. / +1,5%
- Investice do nemovitého majetku vč. lesů a zemědělství 846 mil. / snížení o 167 mil. / - 16 %
- Finanční investice (obchodovatelné; etické investování) 1.036 mil. / zvýšení 578 mil./ + 126 %
- Odvedená daň z příjmu 170 mil. / zvýšení o 89 mil / + 107 %

COVID ZTRÁTY

Jen na vstupném a kostelních sbírkách přes 300 milionů

- Hospodářské ztráty – opatření COVID:
 - cestovní ruch (církvní turistika) – ubytovací kapacity – gastronomie – nájmy a ztráty v důsledku vládních opatření (prodejny)
- Dramatický pokles vstupného do památek:
2019 138 mil. Kč vs 2020 35 mil. Kč = - 75% / - 103 mil.
- Mimořádné výdaje v oblasti zdravotní a sociální péče, kultury
- Pokles kostelních sbírek (snížená návštěvnost bohoslužeb)
z 529 mil. Kč v r. 2019 na 336 mil. Kč v roce 2020 = - 36 % / - 192 mil.
- Zvýšené náklady na provoz kostelů (provoz 24hodin denně)
- COVID kompenzace pouze 11 mil. Kč

**NAVZDORY COVIDU JSME UDRŽELI VÝDAJE
NA SLUŽBY CÍRKVE PRO VEŘEJNOST**

Služby církve pro veřejnost

Celkové výdaje na služby církve pro věřící i širokou veřejnost **3,3 miliardy:**

- **Osobní náklady 960 mil.**
- **Pastorace: 720 mil.**
 - Křty, svatby, pohřby, rozhovory a poskytování útěchy v kostele i mimo něj, práce v nemocnicích, www.nockostelu.cz, aj.
- **Další výdaje na celospolečensky prospěšné aktivity byly 1.651 mil.**
 - Péče o kulturní krajinu (přímé výdaje diecézí katolické církve na obnovu a opravy církevních staveb): **1.416 mil.**
 - Řadu oprav historicky cenných objektů financují přímo řády a kongregace (není zahrnuto ve výše uvedených výdajích).
 - Přímá podpora církevním školám z diecézí: **132 mil.**
 - Zdravotní a sociální projekty: **68 mil.**
 - Církevní nemocnice jsou financovány ze zdrojů řeholních řádů
 - Kulturní projekty, zpřístupnění památek: **35 mil.**
 - www.cirkevniturstika.cz, #RedWednesday, Dny lidí dobré vůle na Velehradě a další

**O CÍRKEVNÍ ŠKOLY JE ZÁJEM, V COVIDU
UKÁZALY PROČ**

- V ČR je celkem 5.654 škol (ZŠ, SŠ, konzervatoře, VOŠ) / církevních je 102 a tvoří 1,8 % ze všech škol.
- Mateřských škol je v ČR 5.304 / církevních je 50 a tvoří 1 % ze všech.
- Církevních škol je v ČR celkem **152** a tvoří 1,4 % ze všech škol.
 - 63 je zřizováno diecézemi či farnostmi katolické církve
 - 32 zřizují řády a řehole katolické církve
 - 54 zřizují ostatní křesťanské církve
 - 3 školy jsou židovské

Církevní školy jsou pro všechny

- Vysoká úroveň vzdělávání.
- Individuální přístup a dlouhodobé budování komunity založené na vztazích - zajišťuje kontakt s žáky v době krize.
- Pokrývají **celé spektrum** regionálního školství od MŠ po VOŠ.
- 17 z 20 gymnázií nabízí osmi nebo šestiletou formu.
- Střední a vyšší odborné školy jsou zaměřené zejména na:
 - **pomáhající a vzdělávací profese** (sociální, pedagogické, zdravotní)
 - **praktické obory** (zemědělství a lesnictví, gastronomie, publicistika)

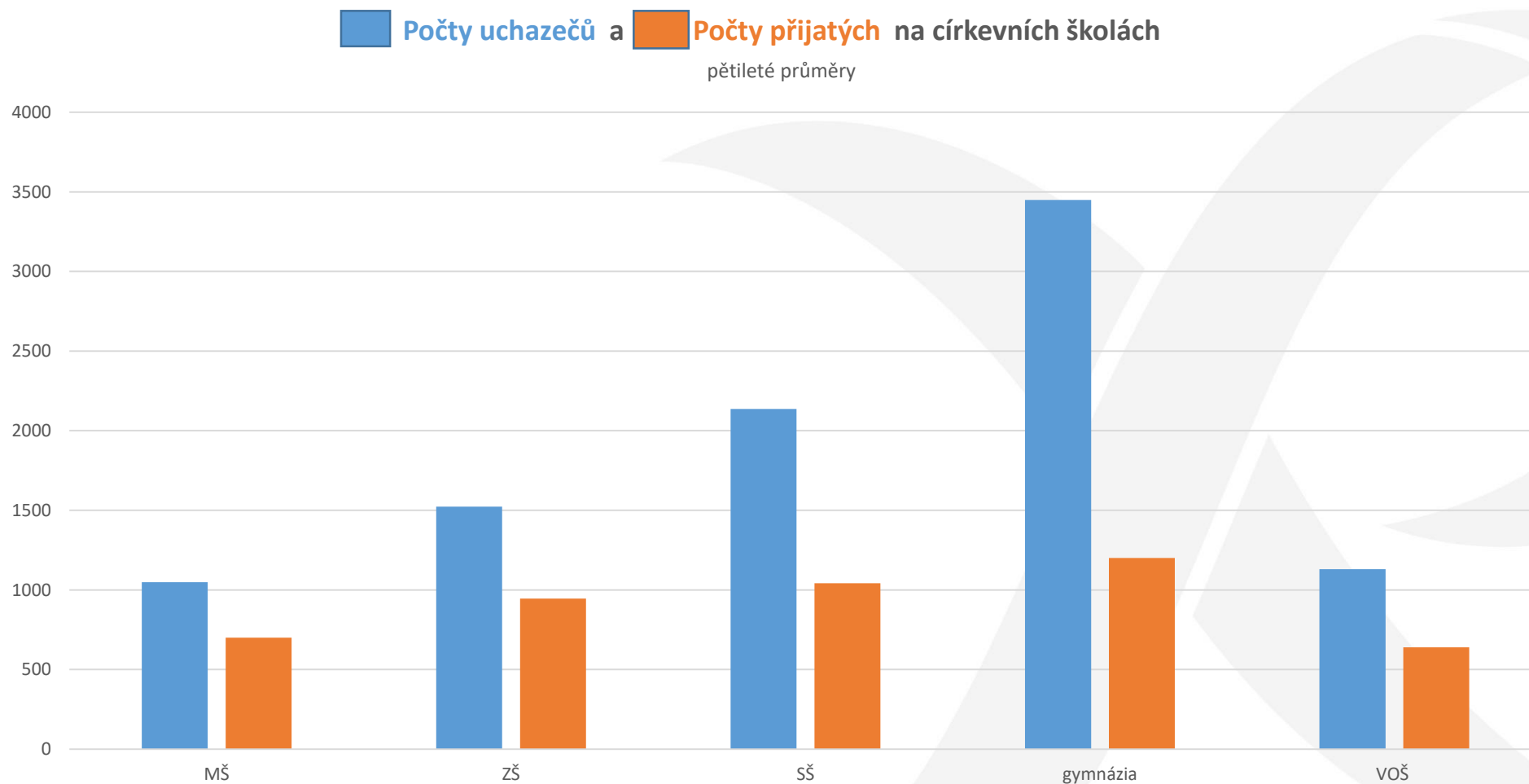
*„Církevní školy fungují nejen jako poskytovatel státem garantovaných služeb, ale utváří **společenství občansky aktivních lidí**, kteří se vzájemně podporují a kterým není lhostejné, co se kolem nich děje.“*

Církevním školám se děti neztratily

- Podle České školní inspekce se „ztratilo“ díky distanční výuce až 10.000 dětí (ca 1,13 % ze všech žáků v ČR) a 50.000 mělo s online výukou vážné problémy.
- Církevní školy zůstaly s naprostou většinou žáků i jejich rodinami v kontaktu po celou dobu. Distanční výuky se neúčastnilo **pouze cca 0,17 % žáků církevních škol.**
- Dlouhodobé budování **komunity** se církevním školám vyplácí - zvláště v době krize.
- Udržet **kontakt** s žáky bylo pro církevní školy klíčové.
- Učitelé prokázali velkou míru **kreativity**, i když to pro ně bylo značně vyčerpávající.

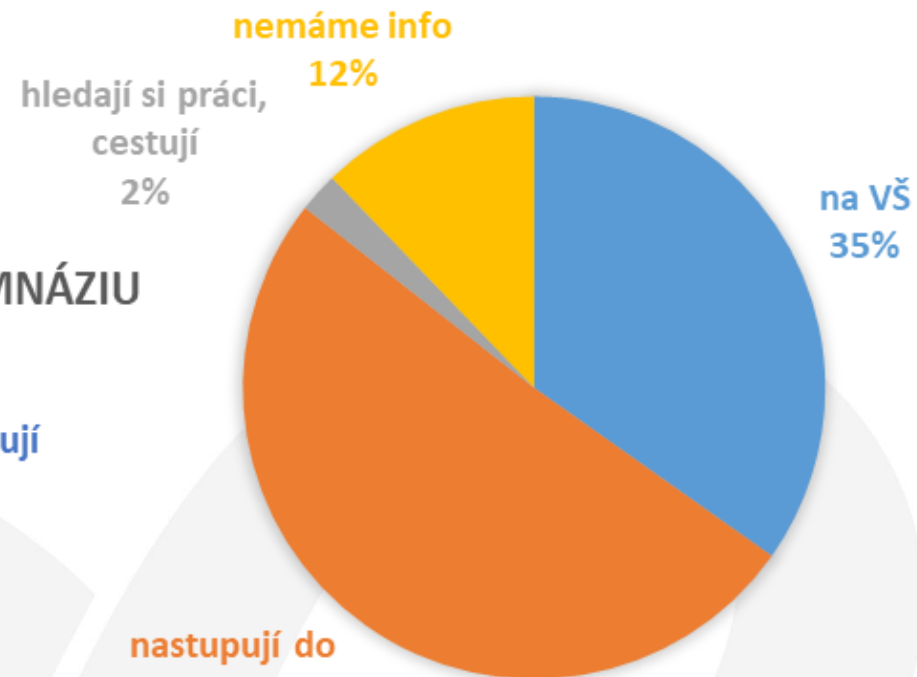
Dlouhodobě je zájem mezi širokou veřejností

Na církevní MŠ a ZŠ se dostanou cca 2/3 uchazečů, na odborné střední školy cca 1/2 uchazečů a na gymnázia necelá 1/3 uchazečů.

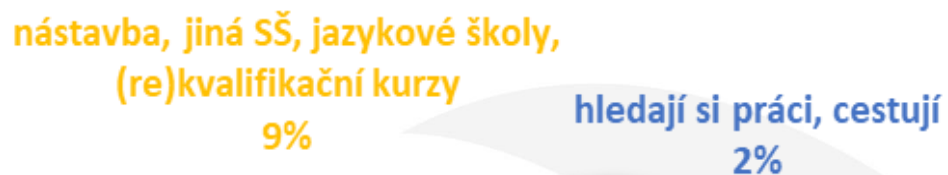

Absolventi církevních škol

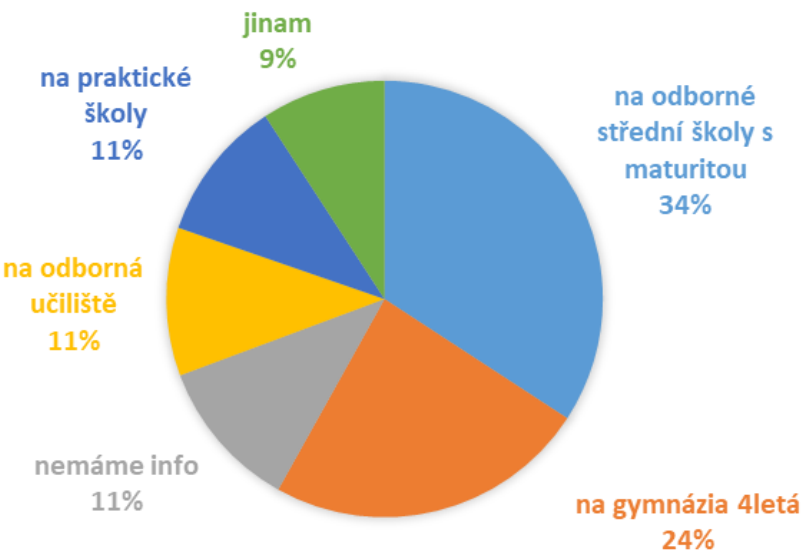
KAM POKRAČUJÍ ABSOLVENTI VOŠ

KAM POKRAČUJÍ STUDENTI PO SŠ A GYMNÁZIU

KAM POKRAČUJÍ ŽÁCI PO UKONČENÍ 9. ROČNÍKU

Většina absolventu ví, co chce, a má ve společnosti po dokončení studia jasné a nezastupitelné místo.

O LIDECH A PRO LIDI

- Přímo pro diecéze pracuje **3.400 osob**.
 - Na území ČR působí cca 1.700 kněží, z toho cca 500 řeholních.
- + Zprostředkovaně:
- 8.800 zaměstnanců církví zřizovaných Charit;
 - přes 3.000 zaměstnanců lesních dodavatelů (místní subdodavatelé v regionech);
 - ca 4.000 osob zaměstnaných v církevním školství, z toho 2700 učitelů;
 - v církevních nemocnicích pracuje zdravotnický personál ca 600 osob.
 - Na mzdy a odvody zaměstnanců vynaložily diecéze ŘKC v r. 2020 částku 960 mil. Kč.

Služby církve v době COVIDu

- **Služba v nemocnicích:** podpora vyčerpaných zdravotníků, rozhovory s pacienty v případě zájmu, psychická podpora, modlitba – kněží, bohoslovci, studenti teologických fakult.
- **Otevřené kostely:** pro osobní modlitbu, útěchu a duchovní podporu, rozhovory s lidmi, poskytování útěchy.
„Většina kostelů zůstala otevřených i v nejtvrdějším lockdownu právě proto, že útěchu lidé potřebují stejně jako ošetření v nemocnici.“ (Stanislav Přibyl)
- **Rozhovory po telefonu:** duchovní i psychologická pomoc kněží a odborníků (20 kněží a terapeutů).

Hrdinové COVIDu

- Nejhuř nesli pacienti v nemocnicích zákaz návštěv. Děkujeme kněžím a nemocničním kaplanům, kteří navštěvovali potřebné a poskytovali útěchu.
„Většina pacientů vidí svůj stav nadějně, ale jsou i pacienti, kteří vědí, že zemřou.“ popisovala své zkušenosti nemocniční kaplanka nemocnice sv. Anny v Brně Jana Majerčíková, která navštěvovala i pacienty na umělé plicní ventilaci.
„Právě při pandemii se ukázalo, jak je lidský přístup klíčový a jak psychická pohoda pacientů pomáhá zvládat nemoci, na které je i současná medicína krátká.“ Mons. Zdenek Wasserbauer.
- Děkujeme studentům, za jejich zapojení do pomoci v nemocnicích.
„Studenti se najednou ocitli na COVID odděleních, měli 12ti hodinové směny, noční směny, současně se museli připravovat do školy a k maturitním zkouškám. Jako těžké jsem vnímala i břemeno odpovědnosti školy, zvláště v počátku pandemie (před očkováním), kdy jsme vysílali studenty do nemocnic a domovů seniorů, kde mnozí i přespávali, aby klientům nepřinesli nákazu zvenčí, aby se sami nenakazili. V nemocnici Agel v Novém Jičíně odpracovalo 8 našich maturantek 3.086 hodin. V okamžiku, kdy se začínalo očkovat jsme nabídli pomoc městu Odry, v očkovacím centru odpracovali naši studenti a pedagogové na jaře 2021 celkem 1.384,5 hodin,“ popisuje Pavla Hostašová, ředitelka Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy sv. Anežky České v Odrách.
- Děkujeme učitelům, kteří často měli doma vlastní děti a přesto vynaložili veškerou energii a kreativitu na to, aby udržely kontakt se všemi svými studenty.
„Podívejte se na řídicí středisko NASA. Právě tak vypadaly některé rodiny s více dětmi, kde byli všichni kolem stolu, každý měl sluchátka, aby nerušil ostatní a uprostřed hora učebnic....“, říká učitel Základní školy Maltézských rytířů Karel Jenčík.

VÝHLEDY 2020+ SOLIDARITA, RŮZNORODOST, UDRŽITELNOST

Solidarita a dlouhodobost

- Církev není podnikatelský subjekt, principem je:
 - zodpovědná správa svěřeného majetku
 - dlouhodobá udržitelnost zdrojů pro vlastní činnost
- **Cílem je získávat prostředky na rozšiřování služeb v rámci hlavní činnosti církve.**
- Není cílem vytěžit nějakou oblast pro okamžitý zisk, ale trvale udržitelným způsobem generovat (pravidelný) příjem a zároveň poskytovat služby i zaměstnání ve všech regionech.
- Solidarita napříč regiony i obory.
- Různorodé podnikání – v případě krize jednoho odvětví podpora z jiných projektů (2018/19 kúrovec; 2020 COVID, ...)

ČESKÁ
BISKUPSKÁ
KONFERENCE

Děkujeme za pozornost!

Další informace najdete na www.cirkev.cz.

V prezentaci byly použity fotografie: kolektiv autorů Člověk a víra.